

NA-910

Seat No._____

Third Year B. A. Examination

April / May - 2003

Sociology

Paper - VI : An Introduction to Research Methods & Statistical Analysis in Sociology

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- સૂચના :** (૧) જમણી બાજુના અંક ગુણ દર્શાવે છે.
 (૨) સાધા કેલક્યુલેટરનો ઉપયોગ કરી શકાશે.

૧ વિજ્ઞાન એટલે શું ? વિજ્ઞાનની લાક્ષણિકતાઓ સ્પષ્ટ કરો. ૧૪

અથવા

૧ સામાજિક સંશોધનનો અર્થ સમજાવી તેના મુખ્ય સોપાનો વર્ણવો. ૧૪

૨ ગૌણ માહિતીના અર્થ, વ્યાખ્યાની સ્પષ્ટતા કરી તેમાં ગ્રંથાલયની ઉપયોગિતા સમજાવો. ૧૪

અથવા

૨ નિર્દર્શ એટલે શું ? યદય નિર્દર્શ મેળવવાની વિવિધ પ્રયુક્તિઓ સમજાવો. ૧૪

૩ સહભાગી નિરીક્ષણ એટલે શું ? સહભાગી નિરીક્ષણની ઉપયોગિતા અને મર્યાદાઓ સમજાવો. ૧૪

અથવા

૩ મુલાકાત પદ્ધતિના અર્થ, ઉપયોગિતા અને મર્યાદાઓ વિષે નોંધ લખો. ૧૪

૪ (અ) આંકડાશાસ્ત્રની મર્યાદાઓ સમજાવો. ૭

(બ) 40 વિદ્યાર્થીઓના સમાજશાસ્ત્રના ગુણ નીચે પ્રમાણે છે જેમાં વર્ગ લંબાઈ 8 અને એક વર્ગ 25-32 હોય તે રીતે સાંકું અને સંચયી આવૃત્તિ વિતરણ દર્શાવતો કોઈ તૈયાર કરો :

51, 35, 65, 41, 42, 56, 48, 52, 29, 49,
 49, 35, 72, 38, 75, 65, 36, 46, 20, 38,
 56, 60, 78, 43, 49, 23, 62, 26, 25, 32,
 36, 42, 48, 22, 28, 38, 46, 52, 18, 47.

અથવા

- ૪ (અ) સામાજિક સંશોધનમાં આંકડાશાસ્ત્રનું સ્થાન અને મહત્વ. ૭
 (બ) નીચેની માહિતી પરથી બહુલક શોધો : ૭

વર્ગ	આવृત્તિ
0-25	15
25-50	22
50-75	27
75-100	38
100-125	58
125-150	75
150-175	60
175-200	40
200-225	35
225-250	22

- ૫ (અ) માપન અંકોના પ્રકારો. ૭
 (બ) નીચેની માહિતી પરથી મધ્યस્થ (Median) શોધો : ૭

વર્ગ	આવृત્તિ
0-49	12
50-99	16
100-149	22
150-199	30
200-249	37
250-299	55
300-349	47
350-399	40
400-449	23
450-499	18

અથવા

- ૫ (અ) સ્વતંત્ર અને આધારિત પરિવર્ત્ય. ૭
 (બ) નીચેની માહિતી પરથી પ્રમાણિત વિચલન શોધો : ૭

વર્ગ	આવृત્તિ
0-20	9
20-40	28
40-60	30
60-80	45
80-100	38
100-120	15
120-140	10
140-160	12
160-180	7
180-200	6

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Figures on the **right** indicate **marks**.
(2) Simple calculator can be used.

1 What is Science ? Clarify the characteristics of science. **14**

OR

1 Describe the meaning of social research and its major steps. **14**

2 Clarify the meaning, definition of secondary data and use of library in getting such data. **14**

OR

2 What is Sample ? Explain the techniques of drawing random sample. **14**

3 What is participant observation ? Explain the use and limitations of participant observation. **14**

OR

3 Write a note on meaning, use and limitations of interview method. **14**

4 (a) State the limitations of statistics. **7**

(b) Following are the marks in sociology of 40 students. Prepare a simple and cumulative frequency distribution table having the class interval of 8 and a class of 25–32.

51, 35, 65, 41, 42, 56, 48, 52, 29, 49,
49, 35, 72, 38, 75, 65, 36, 46, 20, 38,
56, 60, 78, 43, 49, 23, 62, 26, 25, 32,
36, 42, 48, 22, 28, 38, 46, 52, 18, 47.

OR

- 4** (a) State the place and importance of statistics in social research. **7**

- (b) Find out the mode from the following data : **7**

Class	Frequency
0–25	15
25–50	22
50–75	27
75–100	38
100–125	58
125–150	75
150–175	60
175–200	40
200–225	35
225–250	22

- 5** (a) Describe types of scales of measurement. **7**

- (b) Find out the Median of the following data : **7**

Class	Frequency
0–49	12
50–99	16
100–149	22
150–199	30
200–249	37
250–299	55
300–349	47
350–399	40
400–449	23
450–499	18

OR

- 5** (a) Explain independent and dependent variable. **7**

- (b) Find out standard deviation from the following data : **7**

Class	Frequency
0–20	9
20–40	28
40–60	30
60–80	45
80–100	38
100–120	15
120–140	10
140–160	12
160–180	7
180–200	6